

महाराष्ट्र विधानसभा
दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम
बुधवार, दिनांक ११ मार्च, २०२६
(दुपारी १२-०० वाजता)

एक : प्रश्नोत्तरे

दोन : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे -

- (१) उच्च व तंत्र : (क) सावित्रीबाई फुले पुणे विद्यापीठ, पुणे यांचे सन २०२४-२०२५ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
शिक्षण मंत्री
- (ख) कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव यांचे सन २०२४-२०२५ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ग) शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर यांचे सन २०२४-२०२५ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (घ) स्वामी रामानंद तीर्थ मराठवाडा विद्यापीठ, नांदेड यांचे सन २०२४-२०२५ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (ङ) महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधि विद्यापीठ, छत्रपती संभाजीनगर यांचे सन २०२४-२०२५ या वर्षाचे वार्षिक लेखे सभागृहासमोर ठेवतील.
- (च) महाराष्ट्र राष्ट्रीय विधि विद्यापीठ, मुंबई यांचे सन २०२०-२०२१ ते सन २०२३-२०२४ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.
- (२) दिव्यांग कल्याण : महाराष्ट्र राज्य दिव्यांग वित्त व विकास महामंडळ मंत्री
मर्यादित यांचे सन २०१९-२०२० ते सन २०२१-२०२२ या वर्षाचे वार्षिक अहवाल सभागृहासमोर ठेवतील.

तीन : लक्षवेधी सूचना (म.वि.स. नियम १०५ अन्वये) :-

(गुरुवार, दिनांक ५ मार्च, २०२६ रोजी दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेली परंतु पुढे ढकलण्यात आलेली लक्षवेधी सूचना क्रमांक - १)

(१) श्री. महेश शिंदे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे उच्च व तंत्रशिक्षण मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राज्यातील शुल्क नियामक प्राधिकरण कार्यालयात बनावट शुल्क वाढ प्रस्तावांना मंजूरी देण्यात आली असल्याची अनेक उदाहरणे असणे, ठाणे जिल्ह्यातील शहापूर पोलिस स्टेशन आणि आर्थिक गुन्हे अन्वेषण विभाग, मुंबई यांच्याकडे तक्रार नोंदविण्यात आल्याचे नुकतेच निदर्शनास येणे, तसेच या कार्यालयातील ठेकेदारी पध्दतीने भरती केलेल्या कर्मचा-यांचे नियमबाह्य वेतन वाढ करणे, शुल्क नियामक प्राधिकरणमधील सदस्यांनीही अध्यक्षीय विरोधात तक्रारी नोंदविण्यात येणे, अशा अनेक तक्रारी उच्च व तंत्रशिक्षण कार्यालयात करण्यात येणे, शुल्क नियामक प्राधिकरण कार्यालयाच्या कॅंग ऑडिटमध्ये अनेक गंभीर अनियमितता निदर्शनास येणे, बनावट शुल्क वाढ प्रस्ताव मंजूर करून महाविद्यालयाच्या तपासणीसाठी विद्यार्थ्यांच्या पैशाने आलिशान गाडी खरेदी करणे व महाविद्यालयात एकदाही भेट न देणे, यासंदर्भात अनेक वेळा तक्रार करूनही कोणतीच कारवाई होत नसल्याने तसेच तंत्रशिक्षण संचालनालयाचे तत्कालीन संचालक व आदिवासी विकास विभागाने भ्रष्टाचाराबाबत केलेल्या पत्रव्यवहारांची दखल न घेणे आणि प्राधिकरण सदस्याने पंतप्रधान कार्यालयासह उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग व सर्व वरिष्ठ कार्यालयांना भ्रष्टाचाराबाबत तक्रार करून दखल न घेतली जाणे, यामुळे विद्यार्थी आणि पालकांमध्ये निर्माण झालेले असंतोषाचे व संतापाचे वातावरण, होतकरू गरीब विद्यार्थ्यांना न्याय देण्याबाबत शासनाने तातडीने कार्यवाही करण्याची आवश्यकता व शासनाची प्रतिक्रिया आणि भूमिका."

(२) श्री. हेमंत ओगले, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"हरेगाव (ता.श्रीरामपूर, जि.अहिल्यानगर) येथील महाराष्ट्र राज्य शेती महामंडळाच्या जमिनीपैकी ४ हजार एकर जमीन झेडआरटू ग्रुप होल्डिंग्स लिमिटेड या कंपनीच्या प्रकल्पासाठी ४९ वर्षांच्या भाडेकराराने देण्याकरिता एम.आय.डी.सी. (महाराष्ट्र औद्योगिक विकास महामंडळ) ला हस्तांतरित करण्याचा निर्णय शासनाने दिनांक २३ जानेवारी, २०२६ रोजी वा त्यासुमारास घेतलेला असणे, परंतु सदर जमिनीबाबत मा. उच्च न्यायालयाच्या छत्रपती संभाजीनगर (पूर्वीचे औरंगाबाद) खंडपीठाने सदर जमिनी मूळ खंडकरी शेतकरी अथवा त्यांचे कायदेशीर वारस यांना देण्यात याव्यात याबाबत दिनांक १४ ऑगस्ट, २०२४ रोजी वा त्यासुमारास निकाल दिला असणे, शासनाने सदर निकालाप्रमाणे वाटप करणेबाबत मा. उच्च न्यायालयाच्या छत्रपती संभाजीनगर (पूर्वीचे औरंगाबाद) खंडपीठात दिनांक १४ ऑगस्ट, २०२४ रोजी वा त्यासुमारास प्रतिज्ञापत्र दाखल केले असणे, मा. उच्च न्यायालयाच्या निकालाप्रमाणे सदर जमिनीचे खंडकरी शेतकरी अथवा त्यांचे

कायदेशीर वारस यांना वाटप करण्याऐवजी शासनाने वेळकाढूपणा करून आता सदरहू जमीन खासगी कंपनीला देण्याचा निर्णय घेतलेला असणे, परिणामी येथील खंडकरी शेतकरी व त्यांचे कायदेशीर वारस यांच्यामध्ये शासनाप्रती पसरलेला तीव्र असंतोष, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (३) सर्वश्री. गोपिचंद पडळकर, दौलत दरोडा, बबनराव यादव (लोणीकर), सुधीर मुनगंटीवार वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या प्रलंबित मागण्यांवर विभागातील संघटनांकडून सनदशीर मार्गाने अनेकवेळा लढा उभारण्यात आला असणे, भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांना मा.महाराष्ट्र प्रशासकीय न्यायाधीकरण मुंबई, खंडपीठ नागपूर यांचेकडील मूळ अर्ज क्र.४३६/२०१७ पवनकुमार केवटे व इतर ९८ मधील दिनांक १४ जानेवारी, २०२० चे आदेशान्वये अद्यापही तांत्रिक वेतनश्रेणी लागू करण्यात आलेली नसणे, तसेच मा.मंत्री महसूल यांचे अध्यक्षतेखाली संघटना प्रतिनिधी यांचेसोबत मंत्रालय, मुंबई येथे दिनांक ४ जून, २०२५ रोजी झालेल्या बैठकीत भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या मान्य करणेबाबत आश्वासित करूनही अद्यापही मागण्या मान्य झाल्या नसणे, विभाग व शासन स्तरावरून याबाबत केवळ वेळकाढूपणा करून कर्मचाऱ्यांचे संविधानिक न्याय हक्कांवर गदा व दबावतंत्र आणण्याचे काम सुरु असणे, न्याय मिळत नसल्याने व्यथित होऊन नाईलास्तव राज्यभरातील समस्त कर्मचाऱ्यांनी भूमि अभिलेख कर्मचारी कृती समिती महाराष्ट्र राज्य चे अंतर्गत आंदोलन करण्याचा इशारा दिनांक ३ फेब्रुवारी, २०२६ रोजीच्या निवेदनाद्वारे शासनास दिलेला असणे, भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या पूर्ण करण्याबाबतची विनंती स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी शासनाकडे केली असणे, त्यानुसार भूमि अभिलेख विभागातील कर्मचाऱ्यांच्या मागण्या पूर्ण करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

- (४) श्री. मंगेश चव्हाण, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे महसूल मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"राष्ट्रीय महामार्ग अधिनियम, १९५६ अंतर्गत राष्ट्रीय महामार्ग ७५३८ च्या विस्तारीकरणासाठी झालेल्या मुक्ताईनगर तालुक्यातील भूसंपादन प्रक्रियेत मोठ्या प्रमाणात अनियमितता व आर्थिक गैरव्यवहार झालेला असणे, सदर भूसंपादनसंदर्भात कलम ३(ड) अन्वये अंतिम अधिसूचना राजपत्रात प्रसिद्ध होऊन प्रस्तावित जमिनी केंद्र शासनाकडे कायदेशीररित्या निहित झाल्यानंतरही संबंधित जमिनीचे खरेदी-विक्री व्यवहार, हक्कसोडपत्रे, पुनर्हस्तांतरणदस्त इत्यादी नोंदविण्यात येऊन भविष्यात मिळणारा भूसंपादन मोबदला बेकायदेशीरपणे मिळविण्याचा प्रयत्न झाल्याची शक्यता असणे, त्याचप्रमाणे महसुली अभिलेख्यात जिरायत जमिनी अचानक बागायत दर्शविणे, पाईपलाईन अथवा सिंचन सुविधांचा दाखला देताना संबंधित जल प्राधिकरणांची पूर्वपरवानगी न घेणे, तसेच कलम ३(ब) अन्वये संयुक्त

मोजणी अहवालात (JMS) वारंवार संशयितरित्या अवैधरित्या फेरफार होणे, काही ठराविक व्यक्तींना अनुचित लाभ मिळाल्याचा व शासनाची मोठ्या प्रमाणात आर्थिक फसवणूक झाल्याचा दाट संशय निर्माण होणे, वाढीव भरपाईसाठी वेळोवेळी खोटे शपथपत्र दाखल करून शासनाची दिशाभूल करणे, या सर्व बाबींमुळे शासनाची मोठ्या प्रमाणावर आर्थिक फसवणूक झालेली असण्याची शक्यता निर्माण होणे, या सर्व घटना एकमेकांशी संबंधित, पूर्वनियोजित व संगनमताने घडवून आणल्या असल्याचे प्रथमदर्शनी निदर्शनास येत असणे, परिणामी भूसंपादन प्रक्रियेची पारदर्शकता व विश्वसनीयता यावर गंभीर प्रश्नचिन्ह निर्माण झालेले असणे, यासंदर्भात सदर प्रकरणाची तातडीने विशेष तपास पथक (SIT) मार्फत उच्चस्तरीय चौकशी करून दोषी विरुद्ध तात्काळ फौजदारी स्वरूपाचे गुन्हे दाखल करण्यासह शासनास झालेल्या आर्थिक नुकसानीची भरपाई वसूल करण्याबाबत शासनाने तातडीने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

(५) डॉ. अतुल भोसले, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे जलसंपदा (गोदावरी व कृष्णा खोरे विकास महामंडळ) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील:-

"कराड (जि. सातारा) तालुक्यामधील दक्षिण मांड या छोट्या नदीचे पाणलोट क्षेत्र कमी असून नदी केवळ पावसाळ्यातच वाहत असल्याने पावसाळा संपल्यानंतर दरवर्षी या खो-यामध्ये शेतीच्या पाण्याची टंचाई जाणवत असणे, सुमारे २५ गावातील हजारो ग्रामस्थांना वाकुर्डे सिंचन योजनेच्या माध्यमातून शेतीसाठी व पिण्यासाठी पाणीपुरवठा केला जात असणे, दरवर्षी उन्हाळा सुरु होण्यापूर्वीच या भागात पाण्याची समस्या निर्माण होणे, पाणी टंचाईमुळे हजारो शेतकऱ्यांचे होणारे नुकसान टाळण्यासाठी उन्हाळा सुरु होण्यापूर्वीच पाणी सोडण्याचे नियोजन होण्याची आवश्यकता, या योजनेतील ८० टक्के वीज खर्च शासनाकडून आणि २० टक्के खर्च शेतकऱ्यांकडून भरण्याची व्यवस्था करण्यात आली असली तरी हा २० टक्क्यांचा भारदेखील गरीब शेतकऱ्यांना पेलवत नसणे, जास्तीत जास्त सौर ऊर्जा निर्मिती करण्याचे शासनाचे धोरण असल्याने वाकुर्डे उपसा सिंचन योजनेच्या पंपांना देखील विद्युत पुरवठा करण्यासाठी सौरऊर्जा निर्मिती यंत्रणा उभारल्यास शेतकऱ्यांवरील भार कमी होणार असल्याने यासाठी ही योजना सोलर फीडरवर आणण्याची आवश्यकता, तरी शासनाने पाणी सोडण्याचे योग्य नियोजन करून शेतकऱ्यांना दिलासा देण्याची गरज असणे, तसेच सदर योजना सोलर फीडर वर चालविण्याकरिता शासनाने याबाबत तातडीने प्रस्ताव मागवून मंजुरी देण्याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

(६) श्री.सत्यजित देशमुख, डॉ. विनय कोरे, श्री. निलेश राणे, वि.स.स. तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे वने मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"शिराळा विधानसभा मतदारसंघ परिसरासह लगतच्या तालुक्यातही बिबट्यांच्या संख्येत प्रचंड वाढ होऊन मानवी वस्तीत मोठ्या प्रमाणात शिरकाव झालेला असल्याचे निदर्शनास येणे, बिऊर (ता.शिराळा) येथे ६ वर्षांच्या बालकाची बिबट्याच्या हल्ल्यात मृत्यू झाल्याची घटना दिनांक ३० जानेवारी, २०२६ रोजी घडली

असणे, सदर घटनास्थळी वन विभागाचे अधिकारी वेळेत हजर न झाल्याने संतप्त जमावाने वन विभागाच्या कार्यालयाची नासधूस करणे, शिराळा कार्यालयातील वनक्षेत्रपाल पारधी यांच्यासह सर्व कर्मचाऱ्यांना तातडीने निलंबित करणे, नरभक्षक बिबट्यास त्वरीत ठार/जेरबंद करण्याची मागणी नागरीकांनी प्रशासनाकडे तसेच स्थानिक लोकप्रतिनिधी यांच्याकडे केलेली असणे, उक्त ठिकाणी बिबट्या लहान मुले, शेळी व पाळीव कुत्र्यांना भक्ष्य करीत असल्याच्या वारंवार घटना घडत असल्याने नागरीकांची जिवीतहानी व मोठ्या प्रमाणात आर्थिक नुकसान होणे, गव्यांच्या हल्ल्यांच्या घटना वारंवार घडत असणे, सदर ठिकाणच्या वन्य प्राण्यांच्या वाढत्या हल्ल्याने मानवी जिवीतास मोठा धोका निर्माण झाल्याने स्थानिकांमध्ये प्रचंड भितीचे वातावरण निर्माण झालेले असणे, त्यानुषंगाने बिबट्यांपासून पूर्णतः संरक्षण होणेकामी त्यांना पकडून त्यांच्या मूळ अधिवासात सोडणे, निर्बिजीकरण करणे, सापळे लावणे, ठार मारण्याची परवानगी मिळणे, स्वसंरक्षणासाठी शस्त्र परवाना, सद्यःस्थितीत बिबट्याचा वावर पूर्णतः मानवी अधिवासात असल्याने शेड्युल १ मधून शेड्युल २ मध्ये समावेश करण्याची आवश्यकता असल्याबाबतची मागणी मा.वने मंत्री व स्थानिक प्रशासनाकडे वारंवार स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी केलेली असणे, सदर बाबत कार्यवाही करण्यास दिरंगाई, टाळाटाळ केली जात असणे, उक्त प्रकरणी शासनाकडून सत्वर चौकशी करून संबंधित दोषींना निलंबित करणे, मृतांच्या कुटूंबियांना तसेच जखमींना उपचाराकरीता त्वरीत आर्थिक मदत देणे, तसेच उक्त ठिकाणच्या वन्य व हिंस्र प्राण्यांचा वाढता प्रादुर्भाव कायमस्वरूपी रोखण्याकरीता शासनाने वेळीच हस्तक्षेप करून तातडीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

- (७) सर्वश्री. सिध्दार्थ खरात, चेतन तुपे, प्रतापराव पाटील चिखलीकर, डॉ. जितेंद्र आढाड, सर्वश्री. राजेश विटेकर, मनोज कायंदे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे पर्यटन मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"बुलढाणा जिल्ह्यातील लोणार सरोवराची पाणी पातळी गेल्या ६ महिन्यांपासून सातत्याने वाढत असणे, कमळजा मातेचे मंदिर आणि गैबनशहा दर्गा तसेच इतर प्राचीन मंदिरे पूर्णतः पाण्याखाली जाणे, लोणार सरोवराच्या पाणी पातळीत २० ते २५ फुटांची लक्षणीय वाढ होणे, अशीच स्थिती कायम राहिल्यास सरोवराचे रुपांतर सामान्य तलावात होऊन पर्यटन व स्थानिक अर्थव्यवस्थेचे मोठ्या प्रमाणात नुकसान होण्याची निर्माण झालेली शक्यता, सातत्याने वाढणा-या पाणी पातळीवर तातडीने उपाययोजना करण्यात याव्यात या मागणीसाठी दिनांक २८ जानेवारी, २०२६ रोजी लोणार शहर कडकडीत बंद ठेवण्यात येणे, लोणार सरोवरातील नैसर्गिक समतोल राखून त्याचे वैभव अबाधित ठेवण्यासाठी मा.उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीठाच्या आदेशान्वये पाणी पातळी वाढीसंदर्भात चौकशी व उपाययोजना करण्यासाठी माहे जानेवारी, २०२६ मध्ये आ.आयुक्त, अमरावती यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती कठीत करण्यात येणे, सदर समितीने अद्यापही कोणतीच कार्यवाही वा उपाययोजना न करणे, तसेच लोणार सरोवराच्या विकासासाठी मा.उच्च न्यायालयाच्या आदेशान्वये व मा.न्यायमूर्तींच्या देखरेखीखाली गठीत करण्यात आलेल्या "लोणार सरोवर व संवर्धन समिती" मध्ये स्थानिक

लोकप्रतिनिधी, स्थानिक अभ्यासक, संशोधक यांचा समावेश करण्यात आलेला नसणे, त्यामुळे सदर समितीच्या कामकाजाबाबत स्थानिकांमध्ये संभ्रम निर्माण झालेला असणे, उक्त समितीमध्ये लोकप्रतिनिधी, स्थानिक अभ्यासक, संशोधक यांचा समावेश करण्याची आवश्यकता, याबाबत शासनाने केलेली वा करावयाची कार्यवाही वा शासनाची प्रतिक्रिया."

(८) श्री. संदिप क्षीरसागर, श्रीमती मोनिका राजळे, वि.स.स. पुढील तातडीच्या व सार्वजनिक महत्त्वाच्या बाबीकडे सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम वगळून) मंत्र्यांचे लक्ष वेधतील :-

"बीड व शिरूर कासार (जि.बीड) तालुक्यातून जाणारा खरवंडी - ब्रम्हनाथ येळंब - आर्वी - खालापुरी - नवगन राजुरी या राष्ट्रीय महामार्ग क्र.३६१ एफ या रस्त्याच्या कामाकरिता १९९ कोटी रुपयांची मान्यता माहे जून, २०१८ मध्ये आदेश देऊन १८ महिन्यात काम पूर्ण करण्याचे उद्दीष्ट असताना सात वर्षांचा कालावधी झालेला असतानाही अद्याप रस्त्याचे काम अपूर्ण अवस्थेत असल्याचे निदर्शनास येणे, सदर रस्त्याकरिता भूसंपादन अद्याप पूर्ण झाले नसल्याने ब्रम्हनाथ येळंब, मुंगूस वाडी जांब व नवघन राजुरी या गावांमधील रस्त्यांची कामे अदयापही रखडलेली असणे, तसेच भूसंपादन बाधितांना अदयाप जमिनीचा मोबदला मिळालेला नसणे, भूसंपादन व रस्त्याचे काम अपूर्ण असल्याने कामाच्या किंमतीमध्ये झालेली वाढ, परिणामी ९ कोटींचा वाढलेला अधिकचा खर्च, रस्त्याच्या भूसंपादनास विलंब झाल्यामुळे शासनाला आर्थिक भुर्दंड सोसावा लागणे, याकडे शासनाचे होत असलेले अक्षम्य दुर्लक्ष, याबाबत शासनाने चौकशी करून यास जबाबदार असणाऱ्या संबंधित अधिकाऱ्यांविरुद्ध कारवाई करण्याची नितांत आवश्यकता, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व शासनाची प्रतिक्रिया."

चार : सन २०२६-२०२७ च्या अर्थसंकल्पावरील सर्वसाधारण चर्चा (मुख्यमंत्र्यांचे उत्तर)

पाच : मुख्यमंत्री यांचा म.वि.स. नियम ५७ अन्वये प्रस्ताव :-

"अर्थसंकल्पातील अनुदानासाठीच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदानाच्या संदर्भात महाराष्ट्र विधानसभा नियम २५१ (१) मधील दहा दिवसांच्या कालावधीबाबतची जी तरतूद आहे ती महाराष्ट्र विधानसभा नियम ५७ अन्वये स्थगित करण्यात यावी."

सहा : सन २०२६-२०२७ च्या अर्थसंकल्पातील अनुदानाच्या मागण्यांवर चर्चा व मतदान (पहिला दिवस)

- (१) सामान्य प्रशासन विभाग
- (२) महसूल व वन विभाग
- (३) शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
- (४) नियोजन विभाग
- (५) वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग

(मतास टाकावयाच्या मागण्यांची सूची स्वतंत्रपणे वितरीत केल्याप्रमाणे)

सात : शासकीय विधेयक :

पुरःस्थापनार्थ :-

सन २०२६ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक १२ - भारतीय भागीदारी (महाराष्ट्र सुधारणा) विधेयक, २०२६

आठ : (मंगळवार, दिनांक १० मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री रणधीर सावरकर, अब्दुल सत्तार, अनिल पाटील, सुधीर मुनगंटीवार, अर्जुन खोतकर, मनोज कायंदे, प्रशांत बंब, दिपक केसरकर, चेतन तुपे, सुरेश धस, तानाजी सावंत, शेखर निकम, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री रमेश बोरनारे, प्रताप पाटील-चिखलीकर, चैनसुख संचेती, राजेंद्र गावित, चंद्रकांत नवघरे, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री विजय शिवतारे, राजेश विटेकर, प्रकाश भारसाकळे, राजेश क्षिरसागर, नितीन पवार, श्रीमती श्वेता महाले, श्री. प्रदिप जैस्वाल, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री. उमेश यावलकर, डॉ.बालाजी किणीकर, सर्वश्री शंकर मांडेकर, बबनराव लोणीकर, विलास तरे, सुनिल शेळके, संभाजी निलंगेकर-पाटील, अतुल भातखळकर, संजय उपाध्याय, श्रीमती मनिषा चौधरी, श्री. चंद्रदिप नरके, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री मंगेश चव्हाण, नरेंद्र भोंडेकर, डॉ. किरण लहामटे, सर्वश्री प्रवीण दटके, मंगेश कुडाळकर, सचिन पाटील, गोपीचंद पडळकर, किशोर पाटील, राजकुमार बडोले, सुरेश भोळे, शांताराम मोरे, नारायण कुचे, प्रकाश सुर्वे, हरिष पिंपळे, निलेश राणे, राजू तोडसाम, तुकाराम काते, अभिमन्यू पवार, अशोक पाटील, देवराव भोंगळे, चंद्रकांत सोनवणे, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री बालाजी कल्याणकर, योगेश सागर, समीर कुणावार, सुहास कांदे, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री संजय गायकवाड, सत्यजित देशमुख, श्रीमती मंजुळा गावित, सर्वश्री विक्रम पाचपुते, महेंद्र थोरवे, सुमित वानखेडे, महेंद्र दळवी, सुभाष देशमुख, चंद्रकांत पाटील, डॉ. आशिष देशमुख, सर्वश्री संतोष बांगर, सुनिल कांबळे, राजेश बकाने, डॉ. अतुल भोसले, सर्वश्री दिलीप लांडे, किशोर जोरगेवार, महेश शिंदे, राजेश पवार, आमश्या पाडवी, संतोष दानवे, हिकमत उढाण, राम कदम, संजय केळकर, मिहिर कोटेचा, केवलराम काळे, अॅड.श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री बाबुराव कदम-कोहळीकर, राणाजगजितसिंह पाटील, अमोल खताळ, अॅड. राहुल कुल, श्रीमती रंजना जाधव, सर्वश्री अमोल जावळे, आनंद तिडके, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री मुरजी पटेल, राघवेंद्र पाटील, अमोल पाटील, समाधान आवताडे, डॉ. राहुल आहेर, सर्वश्री सुहास बाबर, राजेश पाडवी, विलास भुमरे, काशिराम पावरा, राजेश मोरे, दिलीप बोरसे, विठ्ठल लंघे, प्रताप अडसड, किरण सामंत, श्रीमती सई डहाके, डॉ. अशोकराव माने, सर्वश्री मोहन मते, राजेंद्र यड्रावकर-पाटील, कृष्णा खोपडे, शरद सोनवणे, विनोद अग्रवाल, शिवाजी पाटील, जितेश अंतापुरकर, किर्तीकुमार भांगडीया, सर्वश्रीमती अनुराधा चव्हाण, नमिता मुंदडा, सर्वश्री रमेश कराड, संजय पुराम, विजय रहांगडाले, समीर मेघे, चरणसिंग ठाकूर, करण देवतळे, भीमराव केराम, तुषार राठोड, तानाजी मुटकुळे,

अनुपभैय्या अग्रवाल, अॅड. राहुल ढिकले, सर्वश्री श्याम खोडे, प्रविण तायडे, शंकर जगताप, सिध्दार्थ शिरोळे, देवेन्द्र कोठे, विजय देशमुख, हेमंत रासने, भिमराव तापकीर, अमल महाडिक, सुरेश खाडे, राहुल आवाडे, मनोज घोरपडे, सुधीर गाडगीळ, महेश लांडगे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील शेतक-यांच्या उत्पन्न वाढीसाठी, शाश्वत शेतीसाठी आणि जागतिक स्पर्धात्मकतेसाठी 'AI for Agri २०२६' ही परिषद शेतक-यांना जागतिक तंत्रज्ञानाची ताकद देण्याकरिता नवा टप्पा ठरणार असणे, कृषी क्षेत्रासाठी स्वतंत्र AI धोरण तयार करणारे महाराष्ट्र हे देशातील पहिले राज्य असणे, 'महाअॅग्री-एआय' धोरण २०२५-२०२९ अंतर्गत शेतीमध्ये आर्टिफिशियल इन्टेलिजन्स, जनरेटिव्ह एआय, ड्रोन आणि रॉबोटिक्सचा वापर सुरु होणार असणे, राज्यात शेतक-यांच्या आयुष्यात क्रांती घडविणारी 'मुख्यमंत्री बळीराजा पाणंद रस्ते योजना' राबविण्याचे धोरण असणे, या योजनेसाठी मनरेगा व इतर १३ विविध योजनांमधून आणि सीएसआर निधीमधून निधी उपलब्ध केला जाणार असणे, या योजनेमध्ये रस्त्यासाठी लागणारी मोजणी आणि पोलीस बंदोबस्ताचे शुल्क शासनाने पूर्णपणे माफ केले असणे, रस्त्याच्या मजबुतीकरणासाठी लागणारे गाळ, माती, मुरुम आणि दगडासाठी कोणतीही रॉयल्टी लागणार नसणे, राज्यात आक्रमक बिबटे, वाघ व अन्य वन्य प्राण्यांमुळे शेतीला धोका निर्माण होत असल्याने या प्राण्यांना शेडयूल १ मधून शेडयूल २ मध्ये आणण्याचा प्रस्ताव शासनस्तरावर विचाराधीन असणे, वन्यजीव हल्ल्यात मृत्यू झालेल्या व्यक्तींच्या कुटुंबातील एका सदस्याला शासकीय नोकरीत सामावून घेण्यात येणार असणे, २०२६ च्या खरीप हंगामापासून वन्य प्राण्यांच्या पिक नुकसानीची भरपाई पंतप्रधान पिक विमा योजनेतून देण्याचा निर्णय केंद्र सरकारने घेतला असणे, भातपिकाला पूर वा अतिवृष्टीचा फटका बसल्यास पिक विमा योजनेतून संरक्षण देण्याचा निर्णय घेतला असणे, पुणे, अहिल्यानगर आणि नाशिक जिल्ह्यात १८०० बिबटे ठेवण्यासाठी जंगलात रेस्क्यू सेंटर उभारण्याचे धोरण असणे, या विषयासंदर्भात शासनाने करावयाची अधिकची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

नऊ : (मंगळवार, दिनांक १० मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री आदित्य ठाकरे, विजय वडेद्वीवार, जयंत पाटील, भास्कर जाधव, नाना पटोले, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, श्री. सुनिल प्रभू, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री रोहित पवार, दिलीप सोपल, अमीन पटेल, संदिप क्षिरसागर, अजय चौधरी, अस्लम शेख, बापूसाहेब पठारे, डॉ. राहुल पाटील, सर्वश्री अमित देशमुख, रोहित पाटील, कैलास घाडगे-पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री उत्तमराव जानकर, सुनिल राऊत, अमित झनक, नारायण पाटील, संजय पोतनीस, शिरीषकुमार नाईक, अभिजीत पाटील, नितीन देशमुख, संजय मेश्राम, राजू खरे, वरुण सरदेसाई, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री अनंत (बाळा) नर, हेमंत ओगले, हारुन खान, विकास ठाकरे, महेश सावंत, साजिद खान पठाण, मनोज जामसुतकर, रामदास मसराम, गजानन लवटे, अनिल मांगुळकर, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे,

प्रविण स्वामी, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (मंत्र्यांचे उत्तर)

"माहे जानेवारी, २०२५ आणि जानेवारी, २०२६ मध्ये दावोस येथे झालेल्या आंतरराष्ट्रीय आर्थिक परिषदेत राज्यातील अनुक्रमे १५.७० लाख कोटी आणि ३७.२७ लाख कोटी रुपयांचे ५४ आणि ५१ सामंजस्य करार करण्यात येणे, यापैकी एकही नवीन उद्योग राज्यात उभारला न जाणे, राज्यातील टाटा एअरबस, वेदांता फॉक्सकॉन, सॅफ्रेन, बल्कड्रग पार्क, पाणबुडी इत्यादी अनेक प्रकल्प राज्याबाहेर गेल्यामुळे नवीन रोजगार निर्मितीवर आलेली मर्यादा, परिणामी राज्यात सुमारे ७१ लाख बेरोजगारांची नोंद असणे, राज्यात विविध योजनांचा निधी रखडलेला असून त्यामुळे राज्यातील शेतकरी, सर्वसामान्य नागरिक व लाभार्थी यांच्यावर त्याचा थेट परिणाम होत असणे, नियोजन विभागांतर्गत विविध योजनांचा निधी रखडल्याने कंत्राटदार व कामगार यांच्यावर आर्थिक ताण निर्माण होत असणे, परिणामी राज्यातील विकास कामांचा वेग मंदावलेला असणे, राज्यातील विकास योजनांना निधी उपलब्ध करून देण्याची आवश्यकता, राज्यातील नगरपालिका महानगरपालिकेचा कारभार मागील अनेक वर्षांपासून प्रशासकाच्या मार्फत चालू असल्याने प्रशासनावर नसलेला वचक त्यामुळे वाढलेला भ्रष्टाचार आणि नागरी सोयींचा उडालेला बोजवारा, विविध मेट्रो प्रकल्पांत झालेल्या आणि होत असलेल्या निकृष्ट बांधकामामुळे होत असलेले अपघात, MMRDA, CIDCO यासारख्या महामंडळाची ढासळलेली आर्थिक परिस्थिती, विविध शहरांचे रखडलेले हद्दवाढीचे प्रस्ताव, विकास आराखड्याचे प्रस्ताव यामुळे कुंठित झालेला शहरांचा विकास, अमृत योजनेंतर्गत निधी नसल्यामुळे रखडलेले पाणीपुरवठा व इतर विकास कामांचे प्रकल्प, पुणे विमानतळा शेजारून जाणारा रस्ता भविष्यात बंद होण्याची शक्यता असल्याने ५०९ चौक ते कलवड मार्गे धानोरी-लोहगाव रस्त्याला जोडणारा कलम २०५ अंतर्गतचा रस्ता प्रलंबित असणे, शासनाने याबाबत करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

दहा : (मंगळवार, दिनांक १० मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री विजय वडेटीवार, आदित्य ठाकरे, जयंत पाटील, नाना पटोले, भास्कर जाधव, डॉ. जितेंद्र आव्हाड, डॉ. नितीन राऊत, सर्वश्री. सुनिल प्रभू, रोहित पवार, अमीन पटेल, दिलीप सोपल, संदिप क्षिरसागर, अस्लम शेख, अजय चौधरी, बापूसाहेब पठारे, अमित देशमुख, डॉ. राहुल पाटील, श्री रोहित पाटील, डॉ. विश्वजीत कदम, सर्वश्री कैलास घाडगे-पाटील, उत्तमराव जानकर, अमित झनक, सुनिल राऊत, नारायण पाटील, विकास ठाकरे, संजय पोतनीस, अभिजीत पाटील, शिरीषकुमार नाईक, नितीन देशमुख, राजू खरे, संजय मेश्राम, वरुण सरदेसाई, डॉ. ज्योती गायकवाड, सर्वश्री साजिद खान पठाण, अनंत (बाळा) नर, हेमंत ओगले, हारून खान, रामदास मसराम, महेश सावंत, अनिल मांगुळकर, प्रविण स्वामी, मनोज जामसुतकर, गजानन लवटे, सिध्दार्थ खरात, संजय देरकर, बाबाजी काळे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव : (चर्चा पुढे सुरु व मंत्र्यांचे उत्तर)

"राज्यातील सार्वजनिक आरोग्य विभागात २०२६ पासून 'मोफत उपचार' सेवा बंद होऊन केसपेपर व शस्त्रक्रियांसाठी शुल्क आकारणी सुरु झाल्याने गरीब रुग्णांचे हाल होत असणे, त्यातच औषधांचा, विशेषतः प्रतिजैविके आणि मनोरुग्णांच्या गोळ्यांचा १.५ वर्षांपासून

असलेला तुटवडा चिंतेचा विषय असणे, १,४०० हून अधिक डॉक्टरांची रिक्त पदे आणि भूलतज्ज्ञांच्या अभावामुळे ग्रामीण भागातील गर्भवती महिलांना शेजारील राज्यांत उपचाराय जावे लागत असणे, अनेक ग्रामीण रुग्णालयांची गळकी छते, अस्वच्छता आणि फायर एनओसीचा अभाव यामुळे रुग्णांची सुरक्षा धोक्यात आली असणे, राज्यातील औषधी पुरवठ्यामध्ये होत असलेली अनियमितता, प्राथमिक आरोग्यकेंद्र, उपकेंद्र यांची झालेली बिकट परिस्थिती, काही ठराविक औषधांसाठी खरेदी होणे, १०८ वरील रुग्णवाहिका वेळेवर उपलब्ध न होणे, पुण्यातील बी.जे.वैद्यकीय महाविद्यालय (ससून रुग्णालय), नागपूर येथील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय व रुग्णालय आणि मुंबईतील ग्रॅंट मेडीकल कॉलेज (जे.जे.रुग्णालय) या तीन शासकीय महाविद्यालयांना स्वायत्ततेचा दर्जा देण्याबाबत मा. मुख्यमंत्री यांनी दिनांक ०८ ऑगस्ट, २०२५ रोजी वैद्यकीय शिक्षण विभागाच्या सचिवांना दिलेल्या सूचना, यासंदर्भात वैद्यकीय शिक्षण विभागाने अद्यापपर्यंत समितीची स्थापना न करणे, राज्यातील शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालये शासनाच्या अखत्यारीत असून विद्यार्थ्यांच्या परिक्षा घेणे व पदवी देण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र आरोग्य विद्यापीठ (नाशिक) यांच्याकडे असणे, स्वायत्तता दिल्यास दोन्ही बाबी एकाच यंत्रणेकडे राहणार असणे, फलटण (जि.सातारा) येथील शासकीय रुग्णालयातील एका महिला डॉक्टरनी माहे ऑक्टोबर, २०२५ मध्ये हॉटेलमध्ये गळफास घेऊन केलेली आत्महत्या, आत्महत्या करण्यापूर्वी महिला डॉक्टरांनी दोन आरोपींची उघड केलेली नावे, यासंदर्भात एसआयटी आणि न्यायिक चौकशी करण्याचा शासनाने घेतलेला निर्णय, दोन्ही चौकशी त्वरीत पूर्ण करून आरोपीस कडक शिक्षा देण्याची आवश्यकता, राज्यात विशेषतः ग्रामीण भागातील महिला वैद्यकीय अधिकाऱ्यांच्या सुरक्षिततेसाठी शासनाने करावयाची उपाययोजना, तसेच राज्यातील रस्त्यांची स्थितीही दयनीय असणे, ग्रामीण भागातील रस्त्यांची निधी अभावी झालेली दुरवस्था, शहरी भागात काँक्रीटीकरणाच्या कामांमुळे वाहतूक कोंडी वाढली असून घोडबंदर रस्ता अपघातांचा सापळा बनला असणे, निकृष्ट डांबरीकरण, अवजड वाहतूक आणि विविध विभागांमधील समन्वयाअभावी नवीन रस्तेही लवकर खराब होत असणे, यामुळे नागरिकांना मणक्याचे आजार जडत असून इंधन आणि वाहनांच्या दुरुस्तीवर मोठा खर्च होत असणे, मुंबई - पुणे एक्सप्रेसवेवर ३० तास वाहतूक ठप्प होणे व अन्न-पाण्याविना नागरिकांचे अतोनात हाल होणे, राज्यातील शासकीय व स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या शाळांमध्ये मोठ्या प्रमाणावर शिक्षकांची पदे रिक्त असल्याने अध्यापन कार्यावर परिणाम होत असणे, शासनाने कंत्राटी पद्धतीने शिक्षक भरती पुन्हा सुरु करण्याचा निर्णय घेणे, याला शिक्षक संघटना व विविध संघटनांकडून तीव्र विरोध होत असणे, कंत्राटी भरतीमुळे शिक्षकांना नोकरीची हमी, वेतनातील समता व सेवा स्थैर्य मिळत नसणे, त्यामुळे राज्यातील विद्यार्थ्यांना गुणवत्तापूर्ण शिक्षण मिळत नसणे, गुणवत्ता पूर्ण शिक्षण विद्यार्थ्यांना मिळण्यासाठी कंत्राटी पद्धतीने शिक्षकांची नियुक्ती करण्याऐवजी कायमस्वरूपी पद्धतीने शिक्षकांची नियुक्ती करण्यात यावी, याबाबत शासनाने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

अकरा : (मंगळवार, दिनांक १० मार्च, २०२६ रोजीच्या दिवसाच्या कामकाजाच्या क्रमात दर्शविण्यात आलेला म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव)

सर्वश्री अमित साटम, रमेश बोरनारे, चेतन तुपे, योगेश सागर, अब्दुल सत्तार, अनिल पाटील, रणधीर सावरकर, अर्जुन खोतकर, राजकुमार बडोले, प्रविण दटके, दिपक केसरकर, शेखर निकम, अतुल भातखळकर, डॉ. तानाजी सावंत, सर्वश्री प्रतापराव पाटील-चिखलीकर, संभाजी पाटील-निलंगेकर, राजेंद्र गावित, संजय बनसोडे, सुधीर मुनगंटीवार, विजय शिवतारे, राजेश विटेकर, मिहीर कोटेचा, राजेश क्षिरसागर, श्रीमती सुलभा खोडके, सर्वश्री सिध्दार्थ शिरोळे, प्रदिप जैस्वाल, श्रीमती सरोज अहिरे, श्री. संजय उपाध्याय, डॉ. बालाजी किणीकर, श्रीमती सना मलिक, सर्वश्री मोहन मते, विलास तरे, शंकर मांडेकर, श्रीमती देवयानी फरांदे, सर्वश्री चंद्रदीप नरके, प्रकाश सोळंके, प्रकाश सुर्वे, अतुलबाबा भोसले, नरेंद्र भोंडेकर, प्रशांत ठाकूर, मंगेश कुडाळकर, अभिमन्यु पवार, किशोर पाटील, रविंद्र चव्हाण, रविशेठ पाटील, निलेश राणे, संजय केळकर, तुकाराम काते, श्रीमती मनिषा चौधरी, सर्वश्री अशोक पाटील, कृष्णा खोपडे, शरददादा सोनावणे, महेश बालदी, बालाजी कल्याणकर, महेश लांडगे, सुहास कांदे, शंकर जगताप, श्रीमती मंजुळा गावित, डॉ. मिलिंद नरोटे, सर्वश्री महेंद्र थोरवे, करण देवतळे, महेंद्र दळवी, पराग शाह, चंद्रकांत पाटील, अॅड. पराग अळवणी, सर्वश्री संतोष बांगर, बबनराव लोणीकर, विश्वनाथ भोईर, प्रशांत बंब, राम कदम, दिलीप लांडे, कालिदास कोळंबकर, महेश शिंदे, श्रीमती सीमा हिरे, सर्वश्री आमश्या पाडवी, अनुपभैय्या अग्रवाल, हिकमत उढाण, विक्रम पाचपुते, बाबुराव कदम-कोहळीकर, अॅड. श्रीजया चव्हाण, सर्वश्री अमोल खताळ, सुरेश भोळे, श्रीमती रंजना जाधव, सर्वश्री अमोल जावळे, आनंद तिडके, राहूल कुल, मुरजी पटेल, देवेंद्र कोठे, अमोल पाटील, सत्यजित देशमुख, सुहास बाबर, समीर कुणावार, राजेश मोरे, देवराव भोंगळे, विठ्ठल लंगे, डॉ. राहूल आहेर, सर्वश्री किरण सामंत, नारायण कुचे, शिवाजी पाटील, प्रताप अडसड, मंगेश चव्हाण, डॉ. अशोकराव माने, डॉ. सुरेश खाडे, सर्वश्री सुनिल कांबळे, अमल महाडिक, सचिन कल्याण-शेट्टी, प्रकाश भारसाकळे, चरणसिंग ठाकूर, बंटी भांगडिया, राजेश पवार, श्रीमती अनुराधा चव्हाण, श्री. विनोद अग्रवाल, श्रीमती मोनिका राजळे, सर्वश्री किसन कथोरे, राजन नाईक, सर्वश्रीमती विद्या ठाकूर, श्वेता महाले, श्री. सुरेश धस, अॅड. राहुल ठिकले, सर्वश्री राघवेंद्र पाटील, सुभाष देशमुख, समाधान आवताडे, मनोज घोरपडे, चैनसुख संचेती, डॉ. संजय कुटे, सर्वश्री राजु तोडसाम, प्रविण तायडे, डॉ. आशिष देशमुख, सर्वश्री राजेश बकाने, तानाजी मुटकुळे, जितेश अंतापुरकर, श्रीमती मंदा म्हात्रे, श्री. नरेंद्र मेहता, सर्वश्रीमती स्नेहा दुबे, सुलभा गायकवाड, सर्वश्री हरिश्चंद्र भोये, राजेश पाडवी, दिलीप बोरसे, वि.स.स. यांचा म.वि.स. नियम २९३ अन्वये प्रस्ताव :-

"दावोसमध्ये आयोजित वर्ल्ड इकॉनॉमिक फोरममध्ये राज्याच्या मुख्यमंत्री महोदयांच्या नेतृत्वात ३० लाख कोटी रुपयांच्या गुंतवणूकीचे झालेले करार व दिवंगत उपमुख्यमंत्री तथा तत्कालीन अर्थमंत्री यांचे आर्थिक नियोजन व योगदान, मा.उपमुख्यमंत्री तथा नगरविकास व

गृहनिर्माण मंत्री यांची दूरदृष्टी यामुळे महाराष्ट्र 'गुंतवणूकीचे पावर हाऊस' झाले असणे, यापैकी ८३ टक्के करारामध्ये १८ देशांमधून थेट परकीय गुंतवणूक राज्यात येणार असणे, टाटांसोबत देशातील पहिली इनोव्हेशन सिटी मुंबईजवळ तयार करण्याचे प्रयोजन असणे, मुंबईत सर्फ्युलर इकॉनॉमी तयार करण्याचे प्रस्तावित असून त्यामुळे मुंबईतील पाणी, हवा यांचे प्रश्न सोडविणे शक्य होणार असणे, रायगड-पेण ग्रोथ सेंटरची घोषणा दावोसमध्ये करण्यात आली असल्याने यात रुपये १ लाख कोटींची गुंतवणूक अपेक्षित असणे, राज्यातील एकूण गुंतवणूकीमधून ४० लाख रोजगार निर्मितीचे उद्दीष्ट साध्य होणार असणे, छत्रपती संभाजीनगर महाराष्ट्राचे दुसरे ऑटोमोबाईल हब होणार असणे, ग्रीन हायड्रोजन क्षेत्रात राज्याने तब्बल ५ लाख कोटींचे करार केले असणे, कृत्रिम बुद्धीमत्तेच्या क्षेत्रात जागतिक महासत्ता असलेल्या एनव्हीडियाशी झालेली चर्चा महाराष्ट्राला डिजिटल कॅपिटल बनविण्याचे पाऊल असणे, गडचिरोली ते नागपूर पर्यंतचा पट्टा पोलाद आणि अक्षय ऊर्जेचे हब बनणार असणे, कोकणात पर्यटनासोबतच 'लॉजिस्टिक हब' म्हणून कोकणची नवीन ओळख होणार असणे, राज्यात होणाऱ्या हवामान बदलास कोळसा, पेट्रोल, डिझेल अशा जीवाश्म इंधनापासूनची ऊर्जा निर्मिती कारण असणे, सर्व जिल्ह्यांसाठी आणि शहरांसाठी वातावरणीय कृती आराखडे तयार करण्यात येत असणे, त्याकरिता वातावरणीय कृती कक्ष स्थापन करण्यात आले असणे, राज्य प्रदूषणमुक्त करण्याकरिता विद्युत वाहन धोरण जाहिर करून विद्युत वाहनधारकांना टोलमुक्त करून विद्युत गाड्यांच्या वापरासाठी प्रवृत्त करण्यात आले असणे, मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली पर्यावरण व शाश्वत विकास टास्क फोर्स गठीत करण्यात आला असणे, 'माझी वसुंधरा अभियान' राबविण्यासाठी पर्यावरण व वातावरणीय विभागाकडून देवराई फाऊंडेशन, पुणे या संस्थेसोबत सामंजस्य करार करण्यात येणे, या कराराद्वारे प्रत्येक तालुक्यामध्ये किमान १ मानवनिर्मित देवराई व घनवन तयार करण्यात येणे, औद्योगिक क्षेत्रात परकीय गुंतवणूक व कृत्रिम बुद्धीमत्तेच्या माध्यमातून रोजगार निर्मिती करण्याचा होत असलेला प्रयत्न आणि पर्यावरणपूरक वातावरण निर्मिती करण्याकडे होत असलेली वाटचाल अधिक गतीमान करण्यासाठी करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना."

विधान भवन :

मुंबई,

दिनांक : १० मार्च, २०२६.

जितेंद्र भोळे,

सचिव-१,

महाराष्ट्र विधानसभा.